

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: **P. s. r. o., P.**, IČO: X., zastúpeného: F. P., s. r. o., G., IČO: X., proti povinnému: **A. Š., nar. X., Ž., o vymoženie 1 648,-- EUR s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Partizánske pod sp. zn.: 2Er 203/2010, o odvolaní a dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 8. októbra 2012, č. k.: 16CoE 125/2012-57, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolanie oprávneného proti výroku uznesenia odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd zamietol návrh oprávneného na prerušenie konania **o d m i e t a .**

Dovolanie oprávneného **o d m i e t a .**

Povinnému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Súdny exekútor žiadosťou doručenou na Okresný súd Partizánske 23. apríla 2010 požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na vymoženie 1 648,-- EUR s príslušenstvom v zmysle ust. § 44 Zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) na základe návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie, spísaného vo forme notárskej zápisnice pred súdnym exekútorom. Uviedol, že exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zo 7. decembra 2009, sp. zn.: SR 20566/09, zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a. s., Karloveské rameno 8, Bratislava, IČO: 35 922 761 (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“). Okresný súd Partizánske poverením z 23. júna 2010 poveril súdneho exekútora na vymoženie predmetnej sumy s príslušenstvom z uvedeného exekučného titulu.

Okresný súd Partizánske uznesením z 10. júla 2012, č. k.: 2Er 203/2010-33 exekúciu zastavil.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že exekučný súd využil oprávnenie v zmysle § 58 ods. 1 Exekučného poriadku a v danej veci preskúmal, či nie je daný niektorý z dôvodov zastavenia exekúcie. Vychádzal pritom aj z právneho názoru, obsiahnutého v uznesení Ústavného súdu SR z 9. decembra 2012, sp. zn.: II. ÚS 545/2012-15. Súd prvého stupňa opätovne preskúmal exekučný titul, žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie, predloženú Zmluvu o úvere a vzal do úvahy rozhodovaciu činnosť nadriadených súdov v exekučných veciach, kde povinným je spotrebiteľ a dospel k záveru, že exekúciu je potrebné zastaviť v celom rozsahu. Z obchodného registra súd zistil, že oprávnený je podnikateľ a predmetom jeho činnosti je okrem iného aj poskytovanie úverov z vlastných zdrojov. Z výpovede povinného bolo zistené, že v období, kedy bola podpísaná zmluva s oprávneným, ako aj v súčasnej dobe vykonáva podnikanie. Vo výpovedi uviedol, že zmluvu neuzatváral ako živnostník a získané finančné prostriedky nepoužil na výkon podnikania, ani nezahrnul do účtovníctva, ale použil ich na účely zabezpečenia rodiny, nakoľko v tom období nepracoval.

Poukázal na ust. § 45 ods. 1 a 2 Zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „Zákon o rozhodcovskom konaní“), čl. 3 smernice Rady 93/13/EHS a jej 3. prílohu, ust. § 52 ods. 1, 2, 3 a 4, ust. § 53 ods. 1, 2, 3, 4 písm. k/ a r/, 5 a 6 Občianskeho zákonníka, na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 27. júna 2000 *Oceáno Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98* a rozsudok z 26. októbra 2006 vo veci *Elisa María Mostaza Claro proti Centro Móvil Milenium SL, C-168/05*.

Uviedol, že oprávnený a povinný uzavreli Zmluvu o úvere, ktorá má charakter zmluvy spotrebiteľskej. Súčasťou Zmluvy sú aj všeobecné podmienky, v ktorých sa nachádza rozhodcovská doložka, na podklade ktorej v danom prípade rozhodol rozhodcovský súd. Rozhodcovská doložka nebola osobitne dojednaná. Dlžník ju nemohol ovplyvniť, pretože je inkorporovaná do obchodných podmienok, v prípade ak chcel Zmluvu o úvere uzavrieť, musel ju akceptovať. Takýmto spôsobom sa pre vznikom akéhokoľvek sporu s oprávneným vopred vzdal svojich práv uplatniť svoje nároky, alebo brániť svoje práva pred všeobecným súdom. Poukázal na ust. § 106 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), ktoré

pri platnej rozhodcovskej zmluve bráni konaniu pred štátnym súdom. Ak aj Zmluva o úvere poskytuje spotrebiteľovi možnosť obrátiť sa na všeobecný súd, tak takáto možnosť trvá len do podania návrhu na začatie arbitrážneho konania. Z rozhodovacej praxe exekučného súdu je zrejmé, že v prípade spotrebiteľských zmlúv je to výlučne veriteľ, ktorý iniciuje rozhodcovské konanie proti dlžníkovi - spotrebiteľovi. Takýmto prijatím rozhodcovskej doložky spotrebiteľom, oprávnený voči nemu nadobudne neprimeranú výhodu v tom, že môže sám určiť, kto s konečnou platnosťou ich spor rozhodne (rozhodcovský súd má navyše logický ekonomický záujem na tom, aby rozhodoval takým spôsobom, aby mu veriteľ predkladal na rozhodovanie čo najviac sporov). Uviedol, že aj z predloženého rozhodcovského rozsudku je zrejmé, že rozhodcovský súd neposkytol povinnému ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, ktorá mu ex lege patrila. Predmetnú rozhodcovskú doložku považoval súd za neprijateľnú (nekalú) podmienku v spotrebiteľskej zmluve, a z toho dôvodu za absolútne neplatnú. Z dôvodu absolútne neplatnej rozhodcovskej doložky, nemôže byť na podklade takejto doložky vydaný rozhodcovský rozsudok spôsobilým exekučným titulom. Exekučný súd preto v zmysle uvedených ustanovení exekúciu v zmysle § 57 ods. 2 Exekučného poriadku a § 45 ods. 1 a 2 Zákona o rozhodcovskom konaní zastavil pre rozpor exekučného titulu so zákonom.

Na odvolanie oprávneného Krajský súd v Trenčíne, ako súd odvolací, napadnutým uznesením návrh oprávneného na prerušenie konania zamietol a uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil.

V odôvodnení svojho rozhodnutia sa v plnom rozsahu stotožnil s právnymi závermi rozhodnutia súdu prvého stupňa, osvojil si dôvody rozhodnutia súdu prvého stupňa, na ktoré v celom rozsahu poukazuje v zmysle § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“). Uviedol, že udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nie je také procesné rozhodnutie, ktoré by vylučovalo čiastočné alebo úplné zastavenie exekúcie pre nesúlad exekučného titulu so zákonom. Takýto postup je v súlade s ust. § 45 ods. 1 a 2 Zákona o rozhodcovskom konaní. Súd je oprávnený v každom štádiu exekučného konania z úradnej povinnosti skúmať, či tu nie je daný niektorý z dôvodov, pre ktoré by musel exekúciu zastaviť, samotné udelenie poverenia na vykonanie exekúcie preto nie je prekážkou pre rozhodnutie o zastavení exekúcie. Zákonodarca uzákonil pre exekučný súd možnosť exekúciu zastaviť napriek právoplatnému rozhodcovskému rozsudku, ak má nedostatky

uvedené v § 40 písm. a/, b/, alebo ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

V danej veci ide o vymoženie plnenia zo zmenkového vzťahu medzi účastníkmi, ktorý je však v tomto prípade akcesorickým právnym vzťahom, ktorý zabezpečuje základný úverový právny vzťah založený medzi účastníkmi a nemôže vzniknúť bez hlavného záväzku, ku ktorému sa viaže, a ktorý má zabezpečovať.

Uviedol, že Zmluva o úvere č. 3601629 v spojení so Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, uzavretá medzi účastníkmi 19. februára 2009 (ďalej len „Zmluva o úvere“), obsahujúcu rozhodcovskú doložku v bode 17 uvedených podmienok, z ktorej rozhodcovský súd vyvodil svoju právomoc a oprávnenému priznal plnenie voči povinnému, je spotrebiteľskou zmluvou. Spotrebiteľské zmluvy sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Súčasťou Zmluvy o úvere boli Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, ktoré povinný nemohol ovplyvniť, nakoľko boli pripravené pre veľký počet spotrebiteľov. V Zmluve o úvere sa síce uvádza, že peňažné prostriedky boli poskytnuté povinnému na výkon podnikania, avšak takýto účel poskytnutia peňažných prostriedkov nebol v konaní preukázaný. Povinný Zmluvu o úvere podpísal ako fyzická osoba. Dôkazné bremeno, že úver bol poskytnutý na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, je na oprávnenom, ktorý nepredložil žiadne dôkazy, ktoré by preukazovali opak. Ďalej uzavrel, že námietka oprávneného, že súd prvého stupňa na vec nesprávne aplikoval ustanovenia Smernice 93/13/EHS, hoci mal aplikovať slovenskú právnu úpravu, neobstojí. Sú prvého stupňa vo veci správne vychádzal z platnej slovenskej právnej úpravy a konštatoval, že predmetná Zmluva o úvere je zmluvou spotrebiteľskou podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd sa stotožnil i so záverom súdu prvého stupňa, že daná rozhodcovská doložka je neprijateľnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka, ktorá je podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná.

Uviedol, že súd prvého stupňa opodstatnene poukázal na to, že predmetná rozhodcovská doložka sa javí ako absolútne nevyvážená, a preto nekalá. Veriteľ má zjavne viaceré výhody v porovnaní so situáciou, kedy by bola vec prejednávaná riadnymi súdmi, v odvolaní neuvádza, aké výhody z nej plynú pre spotrebiteľa. Veriteľ môže na základe

predmetnej rozhodcovskej doložky vec predložiť na prejednanie rozhodcovskému orgánu, ktorý si zvolil a vylúčiť tak súd, ktorý by bol inak príslušný. Spotrebiteľ ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu stráca právo brániť sa voči takýmto nárokom na riadnom súde v mieste svojho bydliska. V prípade vyvolania rozhodcovského konania dodávateľom sa spotrebiteľ musí podrobiť rozhodcovskému konaniu, preto nie je možné poskytnúť súdnu ochranu v rámci exekúcie, ak exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok a dodávateľom je oprávnený. Rozhodcovskú doložku je preto potrebné vykladať tak, že neodporuje citovanému zákonnému ustanoveniu iba vtedy, ak práva v exekúcii uplatňuje ako oprávnený spotrebiteľ.

Odvolací súd dospel k záveru, že nie je možné vyhovieť ani návrhu oprávneného na prerušenie exekučného konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

Uviedol, že oprávnený podaním, doručeným súdu prvého stupňa po uplynutí odvolacej lehoty navrhol, aby odvolací súd konanie podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. prerušil z dôvodu polozenia Súdnemu dvoru EÚ prejudiciálnych otázok ohľadne aplikácie písm. q/ Prílohy smernice Rady 93/13/EHS. Namietal, že Slovenská republika môže prebrať smernicu Únie len prostredníctvom všeobecne záväzného právneho predpisu. Ak bola smernica prebratá do slovenského právneho poriadku správne a včas, je nutné aplikovať slovenskú právnu úpravu. Uviedol, že súd prvého stupňa sa nevysporiadal s judikatúrou Súdného dvora EÚ, v zmysle ktorej samotná smernica nemôže ukladať povinnosť jednotlivcovi, takže sa na ňu nemožno odvolávať (rozsudok z 26. februára 1986 Marshall, rozsudok zo 14. júla 1994 Faccini Dori). Ďalej poukázal, že slovenská jazyková verzia smernice sa líši od ostatných jazykových verzií. Podľa ostatných verzií spotrebiteľská zmluva nesmie od spotrebiteľa vyžadovať, aby spory riešil výlučne osobitným typom arbitráže, ktorá nie je upravená právnymi predpismi, to však nie je prípad rozhodcovského konania vedeného podľa Zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Odvolací súd ako súd poslednej inštancie má podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ povinnosť položiť Súdnemu dvoru EÚ prejudiciálne otázky. Poukázal na výklad pojmu opravný prostriedok v zmysle čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ. Súdnemu dvoru EÚ by mala byť daná možnosť posúdiť exekučné konanie tak, aby účastníkov konania zbavil právnej neistoty, vyplývajúcej z doterajšieho výkladu úniového práva a následnej aplikácie vnútroštátnymi súdmi. Žiadal, aby odvolací súd položil Súdnemu dvoru EÚ prejudiciálne otázky: 1/ či sa má písm. q/ Prílohy smernice Rady 93/13/EHS vykladať tak,

že za každých okolností zakazuje rozhodovať spory v rámci spotrebiteľských zmlúv na základe rozhodcovskej doložky prostredníctvom rozhodcovských súdov, 2/ v prípade zápornej odpovede na otázku 1/, či je možné písm. q/ Prílohy smernice Rady 93/13/EHS vykladať tak, že mu neodporuje uzavretie takej rozhodcovskej doložky, ktorá je obsiahnutá v čl. 17 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru a 3/ či je v súlade s čl. 17 a 47 Charty základných práv EÚ také rozhodnutie vnútroštátneho súdu, ktoré aplikujúc vnútroštátne a procesné a hmotnoprávne ustanovenia s odkazom na smernicu 93/13/EHS zabráni vymožitelnosti pohľadávky veriteľa voči spotrebiteľovi.

Odvolací súd považoval návrh oprávneného na polozenie prejudiciálnych otázok Súdnemu dvoru EÚ za nedôvodný. Súdny dvor EÚ už totiž v obdobných veciach, v ktorých účastníkom vo vnútroštátnom konaní bol i oprávnený, judikoval, že Súdny dvor EÚ môže v rámci právomoci zverenej mu čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ vykladať všeobecné kritériá používané normotvorcom Únie na definovanie pojmu nekalá podmienka. Nemôže sa však vyjadriť k uplatňovaniu týchto všeobecných kritérií na osobitnú podmienku, ktorá musí byť skúmaná od okolností konkrétneho prípadu. Je úlohou vnútroštátneho súdu určiť, či sa má zmluvná podmienka v konkrétnej veci považovať za nekalú vzhľadom na okolnosti, týkajúce sa uzavretia zmluvy. V prípade kladnej odpovede je úlohou vnútroštátneho súdu vyvodiť všetky dôsledky s cieľom zabezpečiť sa, že spotrebiteľ nie je touto podmienkou viazaný (uznesenie Súdného dvora EÚ zo 16. novembra 2012, C-76/10, rozsudok z 1. apríla 2004 *Freiburger Kommunalbauten* C-237/02). Súdny dvor EÚ tak nie je oprávnený uplatňovať právne predpisy Únie na konkrétny prípad, môže sa len vyjadriť k výkladu Zmluvy a aktov, prijatých inštitúciami únie (rozsudok zo 6. októbra 2005, *My travel*, C-291/03). Predbežné otázky, ktorých polozenie navrhol oprávnený, sa týkajú posúdenia nekalosti konkrétnej zmluvnej podmienky – rozhodcovskej doložky, ktorú oprávnený používa vo formulárových zmluvách, a ktoré posúdenie spadá výlučne do pôsobnosti vnútroštátnych súdov. Pokiaľ oprávnený má za to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa zabránilo vymožitelnosti jeho pohľadávky, odvolací súd zdôraznil, že oprávnenému nič nebránilo uplatniť svoje nároky v riadnom súdnom konaní, aby bola zabezpečená rovnosť účastníkov i z pohľadu riadnej aplikácie ustanovení spotrebiteľského práva.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu vo výroku, ktorým odvolací súd zamietol návrh oprávneného na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p., podal oprávnený

odvolanie. Svoje odvolanie odôvodnil ust. § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. d/ O. s. p., že súd svojím postupom odňal oprávnenému ako účastníkovi konania možnosť konať pred súdom, keď nerespektoval právo účastníka, aby jeho vec bola vnútroštátnym súdom rozhodovaná na základe správneho právneho základu, ktorého súčasťou je aj výklad práva EÚ podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ v konaní o prejudiciálnej otázke, ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p., že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov.

Uviedol, že súd nesprávne poučil oprávneného o nemožnosti napadnúť výrok o zamietnutí návrhu na prerušenie konania odvolania. Tento výrok je samostatným rozhodnutím, nejde pritom o rozhodnutie, ktorým by sa upravovalo vedenie konania, a to preto, že takéto rozhodnutie môže mať vplyv na rozhodnutie vo veci samej a môže privodiť vážnejšiu ujmu na právach účastníkov konania. Účastník konania nemá nárok, aby vnútroštátny súd konanie prerušil, môže ho ovplyvniť prípadným odvolaním proti uzneseniu, ktorým sa vyhovel alebo nevyhovelo návrhu na prerušenie konania.

Ďalej uviedol, že predmetné uznesenie vo výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania je nevyhnutné považovať za arbitrárne, a tým zasahujúce do základného práva účastníka súdneho konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Súd v odôvodnení rozhodnutia o zamietnutí návrhu na prerušenie konania nedal presvedčivú odpoveď na podstatné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany a nereagoval ani na podstatné argumenty oprávneného, pričom od uvedenej povinnosti ho nemôže oslobodiť ani znenie § 219 ods. 2 O. s. p. Uviedol, že v napadnutom uznesení absentuje právne posúdenie veci. Podľa oprávneného je nepochybné, že prejudiciálnu otázku môže podať ktorýkoľvek súdny orgán členského štátu v ktoromkoľvek štádiu konania, ktoré pred ním prebieha a bez ohľadu na povahu súdneho rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Uviedol, že konanie v štádiu prejednávania odvolania je možné prerušiť v záujme účastníkov na zbavení právnej neistoty, vyplývajúcej z doterajšieho výkladu únievého práva a jeho následnej aplikácii vnútroštátnymi súdmi Slovenskej republiky, a to podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ. Ďalej uviedol, že uplatnená požiadavka oprávneného na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p., ktorej cieľom je predloženie prejudiciálnej otázky vo formulovanom znení Súdnemu dvoru EÚ, je legitímna a súd sa s ňou musí riadne zaoberať

a právne ju posúdiť na základe komplexného zhodnotenia celej právnej argumentácie oprávneného. Žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie.

Proti výroku napadnutého uznesenia odvolacieho súdu, ktorým rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil, podal oprávnený dovolanie. Svoje dovolanie odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. a § 237 písm. a/ O. s. p., že súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci, ust. § 237 písm. d/ O. s. p., že v tej veci sa už právoplatne rozhodlo, ust. § 237 písm. e/ O. s. p., že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, ust. § 237 písm. f/ O. s. p., že súd svojím postupom odňal oprávnenému ako účastníkovi konania možnosť konať pred súdom, ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, najmä súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal náležité dokazovanie, ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p., že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

K dôvodu dovolania v zmysle ust. § 237 písm. f/ O. s. p. uviedol, že súdy oboch stupňov nevytýčili vo veci ústne pojednávanie, aj keď tak boli podľa zákona povinné urobiť. Podľa § 57 ods. 5 Exekučného poriadku v znení účinnom od 9. augusta 2012, ak súd rozhoduje podľa ods. 1 písm. g/ a k/ nariadi pojednávanie. Po právoplatnosti uznesenia o vyhlásení exekúcie za neprípustnú súd exekúciu zastaví. Súd prvého stupňa uznesením vyhlásil exekúciu za neprípustnú, a následne ju zastavil. Nedodržel teda postup podľa § 57 ods. 5 Exekučného poriadku, a tak dovolateľovi odňal možnosť konať pred súdom. Súd nenariadil ústne pojednávanie, a tento nedostatok nenapravil ani odvolací súd.

K uvedeným dôvodom dovolania uviedol, že odvolací súd založil svoje rozhodnutie na nesprávnom právnom posúdení rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve, uzatvorenej medzi oprávneným a povinným. Podľa dovolateľa odvolací súd sa odvoláva na nekonkrétne ustanovenia smernice Rady 93/13/EHS a vnútroštátne právne normy, ktoré upravujú režim spotrebiteľských zmlúv. Takéto právne posúdenie trpí základnými vadami svojej nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti, čím porušuje právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Podľa názoru dovolateľa, závery odvolacieho súdu, že rozhodcovská doložka spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán ku škode spotrebiteľa, že žaloby, ktorých cieľom je

uspokojenie nárokov z úverových zmlúv podáva v zásade len veriteľ úverového vzťahu na ním zvolený rozhodcovský súd, a že spotrebiteľ si len s ťažkosťou mohol byť vedomý následkov uzavretia rozhodcovskej doložky, a preto vzhľadom na jeho úroveň informovanosti a vyjednávaciu silu nemožno spravodlivo požadovať, aby porozumel jej významu, nie sú zdôvodnené a preukázané, predstavujú nepreukázanú domnienku súdu, ktorá nemá základ v právnych a skutkových súvislostiach. Uviedol, že obchodné vzťahy medzi podnikateľmi a spotrebiteľmi sú v rôznych sektoroch služieb (bankovníctvo, energetika...) založené na formulárových zmluvách, obsah ktorých spotrebiteľia v zásade nie sú schopní pozmeniť. Argument, že akákoľvek individuálne dojednaná zmluvná podmienka je neplatná, nemá oporu v ust. § 53 Občianskeho zákonníka, ani v smernici Rady 93/13/EHS. Dovolateľ položil otázku, či je možné závery odvolacieho súdu aplikovať tak, že rozhodcovské doložky sú v spotrebiteľských zmluvách vylúčené? Neumožňuje Občiansky zákonník v spojení so smernicou Rady 93/13/EHS uzatváranie rozhodcovských doložiek, a teda akékoľvek spory, vyplývajúce zo spotrebiteľských zmlúv, musia rozhodovať jedine všeobecné súdy? Uviedol, že podľa právnej doktríny smernica nemá všeobecnú záväznosť ako nariadenie, pretože je adresovaná iba členským štátom a nie všetkým fyzickým osobám. Podľa judikatúry súdneho dvora EÚ ustanovenia smernice musia byť transponované do vnútroštátneho právneho poriadku s jednoznačnou záväznou právnou silou v podobe všeobecného záväzného právneho predpisu a s presnosťou a jasnosťou požadovanou na účely splnenia požiadavky právnej istoty. Právo členského štátu musí byť po uplynutí transpozičnej lehoty v súlade s ustanoveniami smernice. Podľa dovolateľa, ak bola smernica prebratá do slovenského právneho poriadku správne a včas, je nutné aplikovať slovenskú právnú úpravu. V zmysle rozsudku Súdneho dvora EÚ z 26. februára 1986, Marshall, samotná smernica nemôže ukladať povinnosti jednotlivcovi, takže sa na ňu ako takú nemožno proti nemu odvolávať. Uviedol, že súd prvého stupňa, ani odvolací súd sa najmä s judikatúrou Súdneho dvora EÚ nevysporiadali a nezdôvodnili, prečo priamo aplikovali ust. smernice Rady 93/13/EHS. Smernica podľa dovolateľa nepovažuje riešenie sporov zo spotrebiteľských zmlúv v rozhodcovskom konaní za ustanovenie neprimerané a opačné závery oboch súdov sú ich nepreukázanou domnienkou.

Ďalej dovolateľ poukázal na znenie smernice Rady 93/13/EHS ust. ods. 1 písm. q/ jej prílohy v slovenskom, anglickom, českom, poľskom, nemeckom, a francúzskom jazyku a uviedol, že ustanovenie slovenskej verzie uvedeného ustanovenia smernice je nesprávne

v rozhodujúcom slovnom spojení „najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi predpismi“. Všetky ostatné jazykové verzie ukazujú, že atribút „neupravenosti právnymi predpismi“ sa týka rozhodcovského konania. To znamená, že spotrebiteľská zmluva nesmie od spotrebiteľa vyžadovať, aby spory riešil výlučne akýmsi osobitným typom arbitráže, ktorá nie je upravená právnymi predpismi, to však podľa dovolateľa nie je prípad rozhodcovského konania podľa Zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Takéto rozhodcovské konanie je upravené právnymi predpismi. Text únievého predpisu je potrebné skúmať vo všetkých jeho úradných jazykových verziách a vziať do úvahy skutočný úmysel zákonodarcu a cieľ samotného predpisu. Pokiaľ je výklad ustanovenia práva Únie v jednotlivých jazykových verziách odlišný, musí byť toto ustanovenie vykladané podľa všeobecného významu a cieľa právnej úpravy, ktorej je súčasťou.

Dovolateľ má za to, že v danom prípade je nutné požiadať o výklad pojmu „nekalá zmluvná podmienka“ v kontexte tohto sporu Súdny dvor Európskej únie. Povinnosť predložiť prejudiciálnu otázku Súdnemu dvoru podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ platí pre taký vnútroštátny súd, ktorý je súdom poslednej inštancie v konkrétnom spore, t. j. súdom, proti rozhodnutiu ktorého nemožno podať žiadny opravný prostriedok. Ďalej je nutné dodať, že Súdnemu dvoru EÚ by mala byť daná príležitosť posúdiť exekučné konanie, týkajúce sa záväzkových vzťahov v rámci spotrebiteľských zmlúv tak, aby účastníkov konania zbavilo právnej neistoty, vyplývajúcej z doterajšieho výkladu únievého práva a následnej aplikácie vnútroštátnymi súdmi SR. Je potrebné požiadať Súdny dvor EÚ aj o výklad čl. 17 a čl. 47 Charty základných práv EÚ, a to v súvislosti s výkladom pojmu „neprijateľná zmluvná podmienka“ v kontexte smernice Rady 93/13/EHS, a jej následnej aplikácii exekučnými súdmi a dopadom na existujúce právne vzťahy.

Navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil náhradu trov dovolacieho konania a navrhol, aby dovolací súd rozhodol o odložení vykonateľnosti napadnutého uznesenia.

Taktiež navrhol, aby dovolací súd konanie prerušil podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a Súdnemu dvoru Európskej únie na základe čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie predložil prejudiciálne otázky, ktoré bližšie v dovolaní špecifikoval.

Povinný sa dovolaniu oprávneného nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10a ods. 2 O. s. p.), skúmal bez nariadenia odvolacieho pojednávania najskôr, či odvolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

V danom prípade oprávnený podal odvolanie proti výroku odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd zamietol návrh oprávneného na prerušenie konania.

Občiansky súdny poriadok upravuje odvolanie ako procesný právny úkon účastníka, ktorým po splnení zákonom stanovených podmienok môže dosiahnuť jednak preskúmanie rozhodnutia súdu prvého, jednak jeho zrušenie, a tiež opätovné prejedanie veci súdom prvého stupňa.

V zmysle § 201 O. s. p. môže účastník napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje. V občianskom súdnom konaní je súdom prvého stupňa zásadne príslušný okresný súd (§ 9 ods. 1 O. s. p.). Krajský súd je súdom prvého stupňa len v taxatívne uvedených prípadoch (§ 9 ods. 2 O. s. p.)

Pokiaľ je odvolaním napadnuté rozhodnutie okresného súdu, v konaní o tomto opravnom prostriedku rozhoduje ako odvolací súd krajský súd. Krajský súd je odvolacím súdom nielen pri rozhodovaní proti prvostupňovému rozhodnutiu, ale tiež vtedy, keď v priebehu odvolacieho konania rozhoduje o prerušení konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p., rozhoduje, či konanie preruší a požiada Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy.

Odvolanie oprávneného proti výroku odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd zamietol návrh oprávneného na prerušenie konania, smeruje proti uzneseniu krajského súdu ako súdu

odvolacieho a nie ako súdu prvého stupňa. Odvolanie proti uzneseniu krajského súdu ako súdu odvolacieho nie je procesné prípustné (§ 201 ods. 1 O. s. p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto odvolanie oprávneného proti výroku odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd zamietol návrh oprávneného na prerušenie konania, odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako odvolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania v zmysle § 240 ods. 1 O. s. p. a po preskúmaní veci v zmysle § 242 ods. 1 O. s. p. dospel k záveru, že v danej veci dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa § 239 ods. 1 O. s. p. dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak

a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa,

b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/.

Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak

a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia,

c/ ide uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý je prípustný len proti zákonom výslovne určeným právoplatným rozhodnutiam odvolacieho súdu.

V predmetnej veci odvolací súd napadnutým uznesením v dovolaní napadnutej časti potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa. Odvolací súd vo svojom potvrdzujúcom uznesení nevyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, nejde ani o uznesenie uvedené v § 239 ods. 2 písm. b/ a c/. Rovnako na danú vec nemožno aplikovať ani prípady upravené v § 239 ods. 1 O. s. p. Vzhľadom na uvedené, prípustnosť dovolania v zmysle § 239 O. s. p. nie je proti napadnutému uzneseniu daná.

V zmysle § 242 ods. 1 O. s. p. (druhá veta) je dovolací súd povinný prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. Iba v prípade, že by rozhodnutie odvolacieho súdu alebo predchádzajúce konanie vykazovalo procesnú vadu uvedenú v ust. § 237 O. s. p. by bolo dovolanie prípustné. Dovolací súd sa neobmedzil iba na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné aj podľa § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou z uvedených procesných väd (ide o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a rozhodovanie vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným).

Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa ust. § 237 O. s. p. nie je predmet konania významný, ak je konanie postihnuté niektorou z väd v tomto ustanovení uvedených, teda možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle tohto ustanovenia nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Dovolateľ vo svojom dovolaní uviedol, že v konaní došlo k vadám uvedeným v ust. § 237 písm. a/, d/, e/ a f/ O. s. p., ktorými odôvodňoval prípustnosť dovolania.

Dovolací súd nezistil, že by konanie pred súdmi nižších stupňov bolo postihnuté niektorou z uvedených procesných väd.

Odvolačí súd vo svojom rozhodnutí dal odpoveď na všetky podstatné námietky, uvedené v odvolaní oprávneného.

Dovolateľ namietal, že v danom prípade sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov v zmysle § 237 písm. a/ O. s. p.

Právomoc súdu je upravená v ust. § 7 a § 8 Občianskeho súdneho poriadku. Z tohto ustanovenia vyplýva, že v občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány (§ 7 ods. 1 O. s. p.). V občianskom súdnom konaní súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy.... (§ 7 ods. 2 O. s. p.). Iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon (§ 7 ods. 3 O. s. p.).

Nedostatok právomoci súdu sa považuje za neodstrániteľnú podmienku konania, ktorá má ten dôsledok, že súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej, ale musí konanie zastaviť a vec postúpiť inému orgánu. Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu je daná, ak súd rozhodol vo veci, o ktorej mal rozhodnúť iný orgán.

Dovolateľ v danom prípade procesnú vadu konania uvedenú v § 237 písm. a/ O. s. p. nevyvodzoval z toho, že súdy vôbec nemali právomoc konať a rozhodovať. Ich právomoc v exekučnom konaní nepopieral. Namietal, že súdy v danom prípade nesprávnou a ústavne nesúladnou interpretáciou § 44 ods. 2 Exekučného poriadku a ust. § 45 ods. 1 a 2 Zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní sa postavili do pozície orgánu vykonávajúceho komplexné preskúmanie exekučného titulu, metódou, ktorá v rámci zverenej právomoci ako exekučným súdom neprináleží.

Z uvedeného je zrejmé, že dovolateľ namietal nesprávnu aplikáciu a výklad Zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov a Zákona o rozhodcovskom konaní, resp. namietal nesprávne právne posúdenie veci.

Dovolací súd má za to, že súdy rozhodovali vo veci, ktorá patrí do ich právomoci. Z obsahu tejto námietky sa javí, že nejde o námietku dovolateľa nedostatku právomoci súdov, ale napáda vecnú správnosť právnych záverov súdov, na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutia (ich právne posúdenia veci).

Napadnuté rozhodnutie bolo vydané v exekučnom konaní, v ktorom rozhodovanie súdov vyplýva jednoznačne priamo zo zákona, napr. z ustanovenia § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku.

Vzhľadom na uvedené, námietka dovolateľa o existencii vady konania v zmysle § 237 písm. a/ O. s. p. nie je dôvodná.

Dovolateľ ďalej namietal, že konanie je postihnuté vadou uvedenou v § 237 písm. d/ O. s. p., t. j. že sa v tej istej veci už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie.

Podľa § 159 ods. 3 O. s. p. len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova.

Prekážka veci právoplatne rozhodnutej patrí k procesným podmienkam a jej existencia vedie v každom štádiu konania k zastaveniu konania. Táto prekážka je daná vtedy, ak v novom konaní ide o tú istú vec, resp. o to isté, čo sa prejednávalo v právoplatne skončenom konaní. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Pokiaľ ide o totožnosť účastníkov, nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie (či ten, kto bol v skoršom konaní žalobcom, je žalobcom aj v novom konaní alebo má postavenie žalovaného, resp. či ten, kto v skoršom konaní vystupoval ako žalovaný, má alebo nemá v novom konaní procesné postavenie žalovaného). Konanie sa týka tých istých osôb aj v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov konania, či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie.

Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav, vymedzený žalobným petitom, vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z ktorých bol uplatnený, ak vyplýva z rovnakého skutkových okolností.

Dovolateľ namietal, že súdy rozhodovali o materiálnych a formálnych podmienkach vykonateľnosti exekučného titulu v čase, keď už bolo o nich právoplatne rozhodnuté vydaním poverenia na vykonanie exekúcie.

P. s. r. o., P., IČO: X., proti povinnému: A. Š., nar. X., Ž., o vymoženie 1 648,-- EUR s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Partizánske pod sp. zn.: 2Er 203/2010, na základe exekučného titulu, ktorým je Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská a. s. zo 7. decembra 2009, sp. zn.: SR 20566/09, nepredchádzalo žiadne iné konanie na exekučnom súde a vo veci nebolo predtým rozhodnuté.

Vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nie je rozhodnutím, ktorým sa dané konanie končí. Vydaním takéhoto rozhodnutia nejde o prekážku veci rozsúdenej. Ako je z vyššie uvedeného zrejmé, v danej veci nebolo s konečnou platnosťou rozhodnuté a vo veci nepredchádzalo žiadne iné konanie. Súd je povinný skúmať exekučný titul v rovnakom rozsahu počas celého exekučného konania, ako pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, teda aj po vydaní poverenia na vykonanie exekúcie. V prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti, môže exekúciu aj bez návrhu zastaviť.

Vzhľadom na uvedené, konanie nie je zaťažené dovolateľom namietanou vadou uvedenou v ust. § 237 písm. d/ O. s. p.

Ďalej je dovolateľ toho názoru, že konanie je postihnuté vadou uvedenou v ust. § 237 písm. e/ O. s. p., že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný.

Občianske súdne konanie je ovládané dispozičnou zásadou a začína sa na návrh. Bez návrhu možno začať konanie vo veciach uvedených v ust. § 81 ods. 1 a 2 O. s. p.. Ak nebol podaný návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, ide

o neodstrániteľný nedostatok podmienky konania. Ak takéto konanie napriek tomu prebieha, treba ho v ktoromkoľvek štádiu konania zastaviť.

Dovolateľ k tejto vade namietal, že sudy oboch stupňov interpretovali, a následne aplikovali ust. § 45 ods. 2 Zákona o rozhodcovskom konaní, akoby upravovalo konanie bez návrhu vždy, ak súd zistí v rozsudku rozhodcovského súdu nedostatky bližšie špecifikované v ust. § 45 ods. 1 písm. b/ alebo c/ Zákona o rozhodcovskom konaní. Ustanovenie § 45 ods. 2 Zákona o rozhodcovskom konaní však upravuje konanie bez návrhu v prípade nedostatkov v rozhodcovskom konaní a nie v rozsudku rozhodcovského súdu.

Exekučný súd v danej veci začal konať na základe žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, tzn., že v danej veci bol návrh na začatie exekučného konania podaný. Exekučný súd v danej veci exekúciu v zmysle § 57 ods. 2 Exekučného poriadku zastavil. V zmysle § 58 ods. 1 Exekučného poriadku exekúciu súd zastaví na návrh alebo aj bez návrhu. Súd v danej veci postupoval aj podľa § 45 ods. 2 Zákona o rozhodcovskom konaní. V zmysle tohto ustanovenia exekučný súd môže exekučné konanie zastaviť aj bez návrhu (ex offa) ak zistí nedostatky uvedené v ust. § 45 ods. 1 písm. b/ a c/ Zákona o rozhodcovskom konaní.

Z obsahu tejto námietky vyplýva, že dovolateľ napáda vecnú správnosť právnych záverov súdov (ich právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutia.

Námietka dovolateľa o existencii vady uvedenej v ust. § 237 písm. e/ O. s. p. nie je preto opodstatnená.

Dovolateľ v dovolaní tiež namietal, že odvolací súd svojím postupom oprávnenému ako účastníkovi konania odňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Naplnenie tejto vady dovolateľ vyvodzuje z toho, sudy oboch stupňov nevyzvali a ani inak nekomunikovali s oprávneným o jeho právnych a skutkových návrhoch (námietky proti prejednaniu veci, konanie bez nariadenia pojednávania, dokazovania). Dovolateľ namietal, že sudy nevytýčili vo veci ústne pojednávanie, aj keď boli podľa zákona povinné tak urobiť.

Ďalej z obsahu dovolania vyplýva, že namietal nesprávne a nedostatočné odôvodnenie právnych záverov oboch súdov.

Podľa § 237 písm. f/ O. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí však ísť o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých v dôsledku nesprávneho postupu súdu bol vylúčený.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva, alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Na námietku oprávneného, že exekučný súd v exekučnom konaní nie je oprávnený ex offo skúmať povahu rozhodcovskej doložky, dovolací súd prihliadal iba v súvislosti so skúmaním, či v konaní na súdoch nižších stupňov nedošlo k vade uvedenej v ust. § 237 písm. f/ O. s. p, resp. či v konaní pred súdmi nižších stupňov nebola oprávnenému ako účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom. O procesnú vadu konania, uvedenú v tomto ustanovení, ide tiež v prípade zastavenia exekúcie, ak pre to neboli splnené zákonom stanovené podmienky. Takým zastavením sa totiž oprávnenému odopiera právo na výkon vykonateľného rozhodnutia.

V danom prípade exekučný súd na základe žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zo 7. decembra 2009, sp. zn.: SR 20566/09 poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie na vymoženie uloženej povinnosti z uvedeného rozhodcovského rozsudku. Následne exekučný súd exekúciu podľa § 57 ods. 2 Exekučného poriadku a § 45 ods. 2 Zákona o rozhodcovskom konaní zastavil. Podľa názoru dovolacieho súdu exekučný súd, a následne aj odvolací súd podmienky na zastavenie exekúcie posúdili správne. Je potrebné uviesť, že v danom prípade nemalo byť vydané ani poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie.

Pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený, a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej (resp. platnej) rozhodcovskej zmluvy (rozhodcovskej doložky).

Skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky (dohodnutej v spotrebiteľskej veci, t. j. vo veci vyplývajúcej zo spotrebiteľského právneho vzťahu, ktorým je právny vzťah založený právnou skutočnosťou - spotrebiteľskou zmluvou) súdy v exekučnom konaní nepreskúmavali vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, ale len realizovali svoje oprávnenie, vyplývajúce

zo zákona, a to z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t. j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom a v danom prípade aj z ust. § 45 ods. 1 a 2 Zákona o rozhodcovskom konaní a oprávnenie posúdiť okrem iného, či plnenie, na ktoré rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka konania, nie je objektívne nemožné, právom nedovolené, alebo neodporuje dobrým mravom. V tejto súvislosti dovolací súd uvádza, že vyššie uvedené závery vyplývajú z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (uznesenie z 10. októbra 2012, sp. zn.: 6Cdo 105/2011).

Rozhodcovský rozsudok, vydaný v spotrebiteľskej veci, je ako exekučný titul v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva (či už uzavretá vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky), na ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu, nebola vôbec uzavretá, alebo bola uzavretá neplatne. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu, odvíjajúci sa od neexistencie či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy má v spotrebiteľskej veci za následok materiálnu nevykonateľnosť (nezáväznosť) rozhodcovského rozsudku. Takúto interpretáciu ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyžaduje účel právnej úpravy premietajúcej sa v právnych predpisoch na ochranu práv spotrebiteľa, tvoriacich samostatné odvetvie práva, a to spotrebiteľské právo. Týmto účelom je odstránenie značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach založených spotrebiteľskou zmluvou ku škode spotrebiteľa.

Oprávneniu súdov v exekučnom konaní skúmať právomoc rozhodcovského súdu v súvislosti s existenciou rozhodcovskej zmluvy, resp. s jej neplatnosťou, nebránia ustanovenia Zákona o rozhodcovskom konaní, napr. § 21 ods. 2 alebo § 40 ods. 1 písm. c/ tohto predpisu. Tieto ustanovenia sa týkajú všeobecne účastníkov rozhodcovského konania, ktorými môžu byť aj iné subjekty než spotrebiteľ, pričom sa v nich premieta klasická rímska právna zásada (princíp) „vigilantibus iura scripta sunt“ („práva patria bdelym“ alebo „nech si každý stráži svoje práva“ alebo „zákony sú písané pre bdelych“). Kým nevyužitie postupu podľa týchto ustanovení v prípade iných účastníkov rozhodcovského konania znamená stratu možnosti skúmať a spochybňovať rozhodcovskú zmluvu a tým aj právomoc rozhodcovského súdu v konkrétnej veci (pretože inak by tieto ustanovenia strácali svoj zmysel – boli by nadbytočné), v spotrebiteľských veciach tomu tak nie je. Princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa. To znamená, že aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybniť existenciu

alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku zo zákonom znamenajúci materiálnu nevykonateľnosť tohto exekučného titulu. Takýmto postupom exekučný súd napĺňa príkaz vyplývajúci z princípu ochrany práv spotrebiteľa. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. septembra 2012, sp. zn.: 5Cdo 230/2011.

V preskúmvanej veci súdy v exekučnom konaní správne konštatovali neprijateľnosť a tým aj neplatnosť rozhodcovskej doložky z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná a že spôsobovala nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinného. Listiny, predložené oprávneným, takýto záver umožňovali. Zo Zmluvy o úvere, uzavretej medzi oprávneným a povinným vyplýva, že rozhodcovská doložka bola medzi zmluvnými stranami dohodnutá už podpisom zmluvy, keďže jej súčasťou sú (ako predtlačný formulár) Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, a teda aj rozhodcovská doložka obsiahnutá v bode 18 týchto podmienok. Dovolací súd sa stotožnil aj s dôvodmi, ktorými súdy v exekučnom konaní odôvodnili nevyváženosť dohodnutej rozhodcovskej doložky.

Námietka dovolateľa, že súdy oboch stupňov nevytýčili vo veci ústne pojednávanie, aj keď podľa zákona tak boli povinné urobiť, nie je dôvodná. Zákom č. 230/2012 Z. z. účinným od 9. augusta 2012, bol novelizovaný Exekučný poriadok, ktorý ust. § 57 Exekučného poriadku doplnil o ods. 5, v zmysle ktorého súd nariadi pojednávanie, ak rozhoduje podľa § 57 ods. 1 písm. g/ a k/. Dovolateľ namietal, že súd prvého stupňa v danom prípade vyhlásil exekúciu za neprípustnú, a následne ju zastavil, preto mal postupovať podľa uvedeného ustanovenia. Tvrdenie dovolateľa však nie je dôvodné. Súdy prvého stupňa v danom prípade postupovali podľa § 57 ods. 2 Exekučného poriadku v spojení s ust. § 45 ods. 2 Zákona o rozhodcovskom konaní a exekúciu za neprípustnú nevyhlásil. Súdy prvého stupňa nemohli postupovať podľa uvedeného ustanovenia, nakoľko v danom prípade exekúciu zastavil uznesením z 10. júla 2012 a uvedené ustanovenie nadobudlo účinnosť až od 9. augusta 2012. Rovnako dovolací súd v danom prípade postupoval v súlade s Občianskym súdnym poriadkom, keď v zmysle ust. § 214 ods. 2 a o odvolaní oprávneného rozhodol bez nariadenia pojednávania. V danej veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie v zmysle § 214 ods. 1 písm. a/ O. s. p. a rovnako nebol splnený ani jeden

z dvoch ostatných predpokladov (§ 214 ods. 1 písm. b/ a c/ O. s. p.), za splnenia ktorých predseda senátu odvolacieho súdu musí vždy nariadiť pojednávanie. Z uvedeného vyplýva, že nariadenie pojednávania bolo na úvahe odvolacieho súdu. Rovnako dovolací súd nevezhliadol dôvody, pre ktoré by bolo potrebné nariadiť pojednávanie, či už pred súdom prvého stupňa alebo pred odvolacím súdom. V tejto súvislosti dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že v štádiu, pri ktorom súd skúma, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrh na vykonanie exekúcie alebo exekučný titul nie sú v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), sa vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu. V tomto štádiu súd nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O. s. p.) – postačujúce je totiž, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami, vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín. Vzhľadom na to sa oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie splnenia podmienok konania a predpokladov pre vyhovie žiadosti súdneho exekútora o poverenie na vykonanie exekúcie, nemusí vykonávať na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného.

Dovolací súd dospel k záveru, že nie je dôvodná ani námietka dovolateľa, týkajúca sa nedostatočného odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu.

Skutočnosť, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, vyplýva z ustálenej judikatúry ESĽP. Judikatúra tohto súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303- A, s.12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede

na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v ust. § 157 ods. 2 O. s. p., toto ustanovenie sa primerane použije aj na uznesenie (§ 167 ods. 2 O. s. p.). Toto ustanovenie sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O. s. p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú požiadavkám, kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle uvedených zákonných ustanovení.

Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, ktoré oprávneným predložené listiny preskúmal a s akými skutkovými závermi, citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávajúcu vec, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijatý záver o nespôsobilosti exekučného titulu, a následné zastavenie exekúcie zrozumiteľne a v potrebnom rozsahu vysvetlil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a že odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O. s. p.). Za porušenie základného práva, zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv oprávneného.

Oprávnený v podanom dovolaní opätovne navrhol, aby dovolací súd konanie prerušil podľa § 109 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243c O. s. p. a požiadal Súdny dvor Európskej únie a na základe článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie o výklad písm. q/ ods. 1 prílohy

smernice Rady 93/13/EHS a čl. 17 a čl. 47 Charty základných práv EÚ a predložil prejudiciálne otázky, ktorých znenie v podanom dovolaní špecifikoval.

K tejto námietke dovolací súd uvádza, že ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ukladá súdu povinnosť prerušiť konanie len vtedy, ak dospel k záveru, že požiada Súdny dvor EÚ o rozhodnutie o predbežnej otázke, pretože je potrebné podať výklad komunitárneho práva, ktorý je rozhodujúci pre riešenie v danej veci. Vnútroštátny súd nie je povinný vyhovieť každému návrhu účastníka konania na prerušenie konania a postúpenie návrhu Súdnemu dvoru EÚ na vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke. Túto povinnosť nemá ani vtedy, keď prípadne v určitej veci aplikuje ustanovenia zákona platného v Slovenskej republike, do ktorého bol prenesený obsah právnych noriem Európskej únie. Zmyslom riešenia predbežnej otázky je zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva, teda nie rozhodnúť určitý spor, ktorý nemá žiadnu komunitárnu relevanciu a je vo výlučnej kompetencii súdu členskej krajiny. Ak súd pri priebežnom posudzovaní veci nedospeje k záveru o potrebe výkladu komunitárneho práva, prejednanie a rozhodnutie veci sudcom vnútroštátneho súdu nezakladá v takom prípade procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

V prejednávanej veci bolo sporné, resp. oprávnený namietal, či exekučný súd je oprávnený skúmať platnosť rozhodcovskej doložky, uzavretej medzi účastníkmi a či predmetná rozhodcovská doložka je neprijateľnou podmienkou. Posúdenie predmetnej námietky oprávneného a jej vyriešenie patrí do výlučnej právomoci vnútroštátneho súdu bez potreby prejudiciálneho výkladu (rozhodnutia) Súdneho dvora EÚ. Z obsahu spisu vyplýva, že súdy priamo neaplikovali normy komunitárneho práva, keďže na danú vec sa vzťahujú právne normy platné na území Slovenskej republiky, do ktorých bol prenesený obsah právnych noriem Európskej únie. Otázka výkladu komunitárneho práva nebola pre riešenie daného prípadu rozhodujúca, vzhľadom na dostatočnú úpravu predmetnej veci v Slovenskej republike. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje aj na svoju ustálenú judikatúru, kde dovolací súd k rovnakým záverom v otázke prerušenie konania v zmysle § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. dospel aj vo veciach 3Cdo 108/2012, 3Cdo 33/2012, 3Cdo 118/2012.

Dovolací súd dospel k záveru, že v danej veci nie je dôvod na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

Dovolateľ v dovolaní ďalej tvrdil, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p). Iná vada konania je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tohto tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné; o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde.

K námietke dovolateľa ohľadom nesprávneho právneho posúdenia veci podľa ust § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. dovolací súd dodáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené, mohli mať za následok nanajvyš vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, ale nezakladali by súčasne prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval, alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné, ale o taký prípad v danej veci nejde.

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O. s. p. a iné vady konania v zmysle § 237 O. s. p. neboli dovolacím súdom zistené.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie oprávneného odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je tento opravný prostriedok prípustný.

Právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo povinnému zmysle § 243b ods. 5, § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p., t. j. podľa úspechu účastníkov v dovolacom konaní. Najvyšší súd Slovenskej republiky však trovy dovolacieho konania povinnému nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 13. decembra 2012

JUDr. Anna Marková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová